



## Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

**Institution:** NaturErhvervstyrelsen

**Kontor/initialer:** Center for Arealtilskud/ Bæredygtighed/ KMSJ

**Sagsnr./dok.nr.:** 13-8025-000175/3

**Dato:** 10. juni 2013

### **Notat om reglernes historik og om anvendelse af støttereduktion frem for bøder i relation til krydsoverensstemmelse**

Fødevarerudvalget har som opfølgning på teknisk gennemgang om krydsoverensstemmelse den 8. maj 2013, udbedt sig notat om historikken i reglerne om krydsoverensstemmelse og en beskrivelse af, hvorfor der reduceres i støtten ved overtrædelse af reglerne og ikke i stedet gives større bøder.

#### **Reglernes historik**

EU's ministerråd vedtog i forbindelse med reformen af EU's landbrugspolitik i 2003, at der fra 2005 og frem skal være krydsoverensstemmelse mellem udbetalingen af landbrugsstøtte og landbrugerens ansvar for miljø, sundhed, dyrevelfærd samt bevarelse af bedriftens arealer i god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). Medlemsstaterne er forpligtet til, at udføre kontrol af krydsoverensstemmelse og at nedsætte landbrugsstøtten til den landbruger, der ikke overholder de regler, der er omfattet af krydsoverensstemmelse.

Udgangspunktet i EU-reglerne er, at landbrugsstøtten i tilfælde af en uagtsom overtrædelse skal nedsættes med 3 %, dog sådan at nedsættelsen kan mindskes til 1 % eller forøges til 5 % afhængig af bedømmelsen af overtrædelsens alvor, omfang og varighed. Ved gentagen overtrædelse af et krav forøges nedsættelsesprocenten med faktor 3 og ved forsætlig overtrædelse nedsættes støtten som udgangspunkt med 20 %. Fra 2009 blev der indført EU-regler om, at overtrædelser, der indberettes med den bedømmelse, at de udgør mindre alvorlige overtrædelser, ikke medfører en støttenedsættelse, under den forudsætning, at landbrugeren retter op på overtrædelsen inden for 6 måneder fra kontrolbesøget (i dagligt tale: bagatelovertrædelser). Hvis det viser sig, at landbrugeren ikke retter op på den mindre overtrædelse inden for denne frist, medfører den en støttenedsættelse på 1 %.

Krydsoverensstemmelse omfattede fra starten landbrugsstøtten fra de direkte betalinger (enkeltbetaling, husdyrpræmier m.v.) og fra 2007 også tilskud fra de arealbaserede landdistriktsordninger i landdistriktsprogrammet 2007-2013.

Selve det regelsæt, der skal overholdes af landbrugeren, er fastlagt af EU's ministerråd. For områderne miljø, sundhed og dyrevelfærd er der i Rådets forordning udvalgt bestemmelser i en række EU-direktiver og -forordninger. Princippet er, at den nationale implementering af disse EU-retsakter er omfattet krydsoverensstemmelse. For området GLM er der i Rådets forordning besluttet en række normer, som medlemsstaterne skal opfylde ved at fastsætte krav til plejen og beskyttelsen af landbrugsarealerne og de øvrige elementer i landskabet, der er relevante på nationalt eller regionalt niveau.

På områderne miljø, sundhed og dyrevelfærd samt de fleste GLM-krav bygger kravene således på allerede gældende regler. Medlemsstaternes implementering og kontrol af retsakter omfattet af krydsoverensstemmelse og GLM-normer revideres jævnligt af EU, hvorfor eventuelle mangler er forbundet med risiko for underkendelse med krav om tilbagebetaling af støtte til EU's landbrugsfonde

Krydsoverensstemmelseskravene blev indført over en treårig periode fra 2005 til 2007. I 2005 blev miljøområdet omfattet sammen med de første regler på sundhedsområdet, samt reglerne om GLM. I 2006 blev flere regler på sundhedsområdet omfattet. I 2007 blev dyrevelfærdsområdet omfattet, og samtidig kom resten af sundhedsområdet med.

### **Reduktion af støtten ved overtrædelse af reglerne**

Som nævnt er det fastlagt i EU-reglerne, at støtteudbetalingen til landbruger er betinget af krydsoverensstemmelse med kriterierne for miljø, sundhed, dyrevelfærd og bevarelse af bedriftens arealer i god landbrugs- og miljømæssig stand. Hvis landmanden ikke opfylder sine forpligtelser på disse fire områder, opfylder han ikke betingelserne for at modtage den fulde støtte, og der skal jf. EU's regler foretages en nedsættelse af støtten, når den ansvarlige kontrolmyndighed har konstateret en overtrædelse af krydsoverensstemmelsesregler. Der er ikke mulighed for, at man kan lade en støttenedsættelse erstatte af en nationalt fastsat bøde for overtrædelsen af den nationale regel.

Højesteret har også fået forelagt spørgsmålet om, hvorvidt der med en støttenedsættelse for krydsoverensstemmelse sammen med en national bøde er tale om dobbeltstraf. I sag nr. 294/2008 udtalte Højesteret bl.a., at støttenedsættelsen – uanset at størrelsen af det beløb, hvormed landbrugsstøtten blev nedsat – ikke kunne anses som eller sidestilles med en strafferetlig sanktion (for eksempel bøde for overtrædelse af nationale regler), hvorfor princippet om forbud mod dobbeltstraf ikke var tilsidesat.